

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **T-Mobile Czech Republic a. s.**, se sídlem Tomíčkova 2144/1, Praha 4, zastoupena JUDr. Petrem Hromkem, Ph.D., advokátem se sídlem Vinohradská 30, Praha 2, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2013, č. j. 9 A 19/2010 - 49,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně T-Mobile Czech Republic a. s. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2013, č. j. 9 A 19/2010 - 49, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí předsedy Rady žalovaného ze dne 30. 11. 2009, č. j. 32 758/2008-603, kterým byl změněn výrok I. a potvrzen výrok II. rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2009, č. j. 012347/2008-631/Pap/H2 X.vyř., o uložení povinnosti uhradit náklady řízení a o uložení pokuty ve výši 10.000 Kč za správní delikt dle ust. § 118 odst. 8 písm. g) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2010 (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“). Tohoto správního deliktu se měla žalobkyně dopustit tím, že porušila ust. § 64 odst. 10 zákona o elektronických komunikacích, neboť reklamaci na vyúčtování ceny za veřejně dostupnou službu elektronických komunikací podanou dne 21. 5. 2007 J. Z. vyřídila dne 13. 12. 2007, tedy po uplynutí zákonné lhůty.

Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že zahájení řízení o správním deliktu nijak nebránila skutečnost, že předmětem reklamace byla toliko částka 10 Kč. Zákon neumožňuje

při zahájení řízení zohlednit výši reklamované částky. Ta je z pohledu naplnění znaků skutkové podstaty deliktu dle ust. § 118 odst. 8 písm. g) zákona o elektronických komunikacích nepodstatná; zásadní je skutečnost, zda byla dodržena zákonem stanovená lhůta pro vyřízení reklamace či nikoliv. Zásada obsažená v ust. § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) byla dodržena, neboť žalobkyni žádné zbytečné náklady v souvislosti s vedením správního řízení nevznikly. Náklady spojené s řízením nelze považovat za neúčelné či nadbytečné, neboť by bez nich nemohlo být správní řízení vůbec vedeno. Stanovení konkrétní lhůty pro vyřízení reklamace má za úkol zajistit vyřízení reklamace ještě před tím, než budou údaje nezbytné pro posouzení reklamace bez náhrady ztraceny. Tím, že žalobkyně nevyřídila reklamaci J. Z. v zákonem stanovené lhůtě, porušila veřejný zájem na včasném vyřízení reklamace, který je chráněn zákonem, a dopustila se tak společensky nebezpečného jednání. O typové závažnosti tohoto deliktu svědčí zákonné rozpětí sankce (až 5.000.000 Kč nebo 10 % z výnosů pachatele, dosažených za poslední ukončené účetní období, maximálně však 5.000.000 Kč). Skutečnost, že se uplatněná reklamace týkala bagatelní částky, je pro posouzení společenské nebezpečnosti jednání žalobkyně nevýznamná, protože předmětem řízení o správním deliktu není posouzení oprávněnosti reklamace, ale porušení důležité povinnosti vyřídít reklamaci ve lhůtě stanovené zákonem. Tato lhůta byla překročena více jak pětinasobně. Není pravdou, že žalobkyně své pochybení napravila neprodleně poté, co zjistila, že reklamace nebyla vyřízena v plném rozsahu. Konečný výsledek reklamace nemění nic na tom, že zákonem stanovená lhůta pro vyřízení reklamace nebyla dodržena. Toto pochybení je nezvratné a dalším chováním žalobkyně, spočívajícím v kladném vyřízení reklamace, již nemůže být zhojeno. Odpovědnost za daný správní delikt je konstruována jako odpovědnost objektivní. Odkaz žalobce, že se jednání dopustil neúmyslně, tak není relevantní. Pokutu odpovídající 0,2 % horní hranice sankce nelze označit za nepřiměřenou. Městský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, kterou výslovně opřela o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla, že správní orgán si musel být v době zahájení řízení vědom celé řady okolností, pro něž bylo na místě uplatnit některý z materiálních korektivů (hmotněprávní – řízení nezahajovat pro absenci společenské škodlivosti či procesní – řízení nezahajovat pro neúčelnost) a řízení nezahajovat. Argument, že správní orgán musel při zjištění všech formálních znaků skutkové podstaty řízení zahájit, nemá oporu v platné právní úpravě. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu preferuje pojetí, že ne každé formální porušení zákona je vždy pro společnost škodlivé a jako takové musí být postiženo. Materiální stránka protiprávního jednání se tak musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti jednání. V souladu se zásadou subsidiarity správní represe je nutno správní trestání omezit toliko na případy, kdy je to odůvodněno závažností, resp. společenskou škodlivostí jednání, kdy jiné prostředky nejsou způsobilé škodlivé následky napravit. Co se týká interpretace pojmu společenská škodlivost, lze si vypomoci analogickým použitím § 39 odst. 2 trestního zákoníku. Správní orgány i soud se měly těmito hledisky důkladně zabývat. Pokud by tak učinily, musely by naznat, že zejména způsob provedení deliktu, jeho následky i míra zavinění stěžovatelky výraznou měrou snižuje společenskou škodlivost vytykaného jednání. Rovněž význam chráněného zájmu, který byl ohrožen, se řadí k těm méně důležitým. Tyto skutečnosti byly zohledněny pouze při stanovení výše sankce, ale ne při posouzení trestnosti jednání. I druhá podmínka pro uplatnění uvedeného korektivu byla naplněna, když projevená účinná lítost je prostředkem způsobilým odčinit podstatnou část společensky škodlivých následků. Zahájení správního řízení, projednání deliktu i uložení sankce bylo nadbytečným opatřením, když postačovalo stěžovatelku na její

pokračování

administrativní pochybení upozornit. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření předně uvedl, že kasační stížnost je zmatečná a nesrozumitelná, neboť stěžovatelka rozporuje rozhodnutí o odmítnutí návrhu (žaloby na ochranu proti nečinnosti), ačkoliv toto vůbec nebylo předmětem řízení. Městský soud se v rozsudku dostatečně vypořádal jak s naplněním formální tak materiální stránky správního deliktu. Materiální stránka byla naplněna a pokuta je přiměřená. Žalovaný proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Předně Nejvyšší správní soud poznamenává, že kasační stížnost jako celek nepovažuje za nesrozumitelnou, jak namítl žalovaný. Ačkoliv stěžovatelka v jedné větě hovoří o rozhodnutí o odmítnutí návrhu, které v dané věci vůbec vydáno nebylo, nečiní tím nesrozumitelným zbytek kasační stížnosti. Ta splňuje všechny zákonné náležitosti a je z ní především zřejmé, jaké rozhodnutí je skutečně napadáno.

Stěžovatelka namítá, že správní orgány a městský soud nedostatečně, respektive nesprávně posoudily společenskou škodlivost jejího jednání při posuzování jeho samotné trestnosti. Tato námitka je nedůvodná.

Nejprve je potřeba připomenout rozhodující skutkové okolnosti, jak byly zjištěny ve správním řízení. J. Z. podal dne 24. 4. 2007 stížnost týkající se vyúčtování cen za služby elektronických komunikací za období od 20. 2. 2007 do 19. 3. 2007. Na toto podání stěžovatelka reagovala dopisem ze dne 30. 4. 2007. J. Z. dále reagoval dopisem, který stěžovatelka obdržela dne 21. 5. 2007, v němž mimo jiné namítl také neoprávněné naúčtování částky 10 Kč za službu GPRS. V odpovědi stěžovatelky ze dne 4. 6. 2007 nebylo na tuto konkrétní výhradu reagováno. Tuto skutečnost uvedl J. Z. také do protokolu v průběhu souvisejícího řízení před žalovaným (č. j. 038742/2007-631) dne 10. 9. 2007. Kopie protokolu byla zaslána stěžovatelce dne 11. 10. 2007 (stěžovatelka v kasační stížnosti potvrdila, že tentýž den kopii protokolu obdržela). Dne 13. 12. 2007 stěžovatelka reagovala dopisem adresovaným J. Z. s omluvou a s tím, že částka 10 Kč mu bude vrácena jako sleva do následujícího vyúčtování služeb.

Uvedeným jednáním stěžovatelka porušila ust. § 64 odst. 10 zákona o elektronických komunikacích, podle něhož podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací prostřednictvím veřejné telefonní sítě je povinen vyřídit reklamaci na vyúčtování ceny nebo na poskytování služby bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne doručení reklamace. Vyžaduje-li vyřízení reklamace projednání se zahraničním provozovatelem, je povinen reklamaci vyřídit nejpozději do 2 měsíců ode dne jejího dodání.

Stěžovatelce je nutno dát za pravdu, že ne každé formální porušení zákona musí být nutně považováno za správní delikt. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, pro trestnost správních deliktů mají platit podobné principy a pravidla, jako v případě trestných činů. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým).

Aby tedy mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu – jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 13, č. 1338/2007 Sb. NSS, a ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008 - 46, dostupné na www.nssoud.cz). Tvrdí-li tedy delikvent, že jeho jednání nenaplnuje materiální stránku správního deliktu, musí správní orgán (respektive posléze soud) ve svém rozhodnutí uvést, v čem spatřuje její naplnění, tj. proč jednání považuje za společensky škodlivé.

V posuzované věci předseda Rady žalovaného takové úvahy učinil obsahem svého rozhodnutí. Vyložil, že ust. § 64 odst. 10 zákona o elektronických komunikacích vyjadřuje veřejný zájem na řádném a včasném vyřizování reklamaci vyúčtování či kvality služeb elektronických komunikací ze strany jejich poskytovatelů (konzumenti jejich služeb mají oprávněný nárok domoci se nápravy v přiměřené době). Okolnost, že stěžovatelka podání ze dne 21. 5. 2007 nezpracovala jako reklamaci a tuto následně nevyřizovala, je z hlediska ochrany veřejného zájmu zvláště významná. Samotná skutečnost, že předmětem reklamace byla částka 10 Kč, není z hlediska dodržení zákonné lhůty podstatná a v žádném případě nezakládá oprávnění poskytovatele služeb reklamaci vyřizovat se zpožděním případně ji nevyřizovat vůbec. Podobně argumentuje městský soud v napadeném rozsudku. Rozhodně tedy nelze říci, že by se správní orgány či městský soud nezabývaly námitkou absence společenské škodlivosti jednání stěžovatelky. Naopak hodnotily toto jednání jako významné narušení veřejného zájmu chráněného ust. § 64 odst. 10 zákona o elektronických komunikacích, který také blíže konkretizovaly.

Nejvyšší správní soud se s uvedeným hodnocením shoduje. Povinnost vyřídit reklamaci v zákonem stanovené lhůtě není nikterak závislá na předmětu reklamace. Nelze proto dovozovat přímou úměru mezi výší reklamované částky a závažností jednání spočívajícího v porušení uvedené povinnosti. Předmětem reklamace navíc ani žádná konkrétní částka být nemusí. Skutečnost, že reklamovaná částka činila pouze 10 Kč, tedy nemůže představovat významný faktor pro posuzování společenské škodlivosti deliktního jednání. Stejně tak nemůže být rozhodné to, zda byla reklamace v konečném důsledku vyřízena ve prospěch či v neprospěch reklamující osoby. Jako okolnost snižující společenskou škodlivost lze tedy hodnotit pouze skutečnost, že stěžovatelka nakonec ukončila protiprávní stav a reklamaci vyřídila (bez ohledu na to, jakým způsobem).

Pro posouzení společenské škodlivosti je nicméně mnohem významnější intenzita, jakou byl narušen právem chráněný zájem. U daného typu deliktu se tato intenzita odvíjí především od míry překročení zákonem stanovené lhůty. V posuzované věci je podle názoru Nejvyššího správního soudu intenzita narušení právem chráněného zájmu velmi výrazná, neboť stěžovatelka na reklamaci J. Z. týkající částky 10 Kč za službu GPRS odpověděla až po více než šesti měsících. Zákonem stanovenou lhůtu pro vyřízení reklamace tak překročila více než šestinásobně. Jednání stěžovatelky tedy rozhodně společenskou škodlivost nepostrádá. Zahájení správního řízení i uložení sankce za správní delikt tedy bylo v posuzované věci zcela na místě.

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje ani s tvrzením stěžovatelky, že zejména způsob provedení deliktu, jeho následky i míra jejího zavinění výraznou měrou snižuje společenskou škodlivost vytýkaného jednání. Přínejmenším od 11. 10. 2007, kdy obdržela kopii protokolu o vyjádření J. Z. v řízení č. j. 038742/2007-631, je nutno její jednání považovat za úmyslné. Od tohoto okamžiku si stěžovatelka musela být nade vše pochybnost vědoma porušení své povinnosti. Po tomto zjištění se však nesnažila škodlivé následky svého jednání co nejrychleji

pokračování

minimalizovat a ihned reklamaci vyřídit. Naopak i od tohoto okamžiku otálela s vyřízením reklamace po dobu více než dvakrát delší, než činí zákonná lhůta pro vyřízení reklamace. Tento přístup svědčí o zjevné lhostejnosti stěžovatelky k povinnosti vyřídit reklamaci v zákonem stanovené lhůtě. Její jednání 11. 10. 2007 proto rozhodně nelze vnímat jako účinnou lítost, tedy snahu o minimalizaci, popř. napravení škodlivých následků svého jednání. Ačkoliv tvrdí, že reklamaci vyřídila okamžitě po zjištění svého pochybení, toto tvrzení je zjevně nepravdivé. Nelze ignorovat skutečnost, že dodržení lhůty pro vyřízení reklamace je samostatnou a nikoliv zanedbatelnou povinností podnikatele poskytujícího veřejně dostupnou službu elektronických komunikací. Samotné (opožděné) vyřízení reklamace nemůže bez dalšího zhojit porušení této povinnosti.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu